

REHABILITACJA

OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH CIERPIĄCYCH NA ZABURZENIA PSYCHICZNE w Państwowym Ośrodku „Gorodecki Zakład Neuropsychiatryczny”

Aleksander Karabilow Wiktorowicz
Gorodecki Zakład Neuropsychiatryczny w Rosji

Obszar działania Ośrodka „Gorodecki Zakład Neuropsychiatryczny” to medyczno-socjalna opieka nad osobami starszymi¹ i osobami niepełnosprawnymi², które całkowicie lub częściowo utraciły zdolność do samodzielnej egzystencji i potrzebują stałej opieki drugiej osoby; zapewnienie stałego lub czasowego (do 6 miesięcy) miejsca zamieszkania, stworzenie odpowiednich do ich wieku i stanu zdrowia warunków życia.

Państwowy Ośrodek "GZN" jako instytucja główna podejmuje następujące formy działalności:

- » opracowywanie i testowanie nowych technologii społecznych, form i metod usług socjalnych, wprowadzania w praktyce skutecznych modeli rehabilitacji,
- » badanie i wdrażanie praktyk międzynarodowych instytucji świadczących usługi medyczne i socjalne na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi,
- » analiza treści, formy, metod pra-

„Należy zauważyć, że metody i formy kompleksowej rehabilitacji wykorzystywane przez specjalistów zatrudnionych w instytucji opieki wykazały wysoką skuteczność w prowadzeniu rehabilitacji medycznej i społecznej. Skuteczność działań rehabilitacyjnych jest oceniana na drodze corocznych medyczno-socjalnych badań, jakim poddawani są podopieczni według określonych kryteriów.”

cy w zakresie usług socjalnych, a także upowszechnianie najlepszych praktyk najlepszych placówek systemu ochrony socjalnej w obwodzie niżniegordzkim.

USŁUGI SOCJALNE ŚWIADCZONE W RAMACH BUDŻETU:

- » **społeczno-medyczne** – mające na celu utrzymanie i poprawę zdrowia podopiecznego,
- » **socjalne** – mające na celu utrzymanie odpowiednich warunków życia podopiecznego;
- » **społeczno-rehabilitacyjne** – mające na celu przywrócenie sprawności utraconej wskutek choroby;

- » **społeczno-pedagogiczne** – mające na celu zapobieganie mogącym pojawić się w zachowaniu pacjenta odchyleniom i anomaliom, rozwijanie u podopiecznych pozytywnych zainteresowań;
- » **społeczno-psychologiczne** – zakładające poprawę stanu psychicznego osób niepełnosprawnych;
- » **kulturalno-rozrywkowe**;
- » **socjalno-prawne** – mające na celu utrzymanie lub zmianę statusu prawnego, świadczenie pomocy prawnej, ochronę praw i interesów klientów.

1 mężczyźni powyżej 60. roku życia i kobiety powyżej 55. roku życia

2 I i II grupa niepełnosprawności, osoby powyżej 18. roku życia

ŚWIADCZONE PRZEZ OPIEKĘ SPOŁECZNĄ USŁUGI PŁATNE

W celu zaspokojenia zapotrzebowania społecznego na świadczenie płatnych usług medyczno-socjalnych w strukturze Państwowego Ośrodka "Gorodecki Zakład Psychoneurologiczny" istnieją obecnie i funkcjonują:

» **Ośrodek pobytu czasowego**, którego celem jest organizowanie odpłatnego pobytu czasowego (od 1 do 6 miesięcy) dla osób starszych i niepełnosprawnych, które całkowicie lub częściowo utraciły zdolność do samodzielnej egzystencji i potrzebują stałej opieki. Jest to także stworzenie warunków życia najbardziej odpowiednich dla wieku i zdrowia podopiecznych oraz działalność o charakterze medycznym, psychologicznym i społecznym. Fundusze uzyskane z działalności ośrodka są przeznaczone na poprawę warunków życia podopiecznych zamieszkałych w instytucji na stałe, a także wsparcie zaplecza materialno-technicznego tej instytucji;

» **Ośrodek ds. świadczenia płatnych usług socjalnych**, którego celem jest świadczenie usług socjalno-medycznych, doradczych, społeczno-bytowych, a także innych płatnych usług o charakterze stałym, czasowym lub jednorazowym osobom potrzebujących opieki społecznej. Oddział świadczy również dodatkowe usługi: socjalne (objęte regulaminem), usługi priorytetowe z punktu widzenia pomocy socjalnej i usługi biznesowe. Z dodatkowych usług socjalnych mogą skorzystać podopieczni przebywający w zakładzie opieki na pobyt stały lub czasowy. Usługi priorytetowe i biznesowe są świadczone na rzecz obywateli zamieszkałych na obszarze obwodu niżniegorodzkiego, którzy cierpią na zaburzenia natury neuropsychiatrycznej.

Ponadto, w oparciu o działania instytucji, planowane jest utworzenie ośrodka opieki dziennej dla osób niepełnosprawnych, którego celem będzie stworzenie warun-

ków do ich kompleksowej rehabilitacji.

Zakład posiada licencję na świadczenie następujących usług medycznych:

» przedlekarska opieka medyczna z zakresu:

- dietetyki,
- diagnostyki laboratoryjnej,
- fizjoterapii i medycyny sportowej,
- masażu medycznego,
- opieki pielęgniarskiej,

» opieka ambulatoryjna:

- pierwsza pomoc medyczna z zakresu otorynolaryngologii, oftalmologii, fizjoterapii, diagnostyki funkcjonalnej, chirurgii,
- specjalistyczna opieka stomatologiczna,
- specjalistyczna opieka lekarska z dziedziny położnictwa, ginekologii, psychoterapii.

» stacjonarna opieka medyczna:

- pierwsza pomoc medyczna z zakresu neurologii, chorób wewnętrznych,
- specjalistyczna opieka lekarska w dziedzinie psychiatrii,
- działalność farmaceutyczna.

FORMY REHABILITACJI:

- » rehabilitacja medyczna,
- » resocjalizacja,
- » rehabilitacja zawodowa (zatrudnienia).

ZASADY ORGANIZACJI I PROWADZENIA ZAJĘĆ REHABILITACYJNYCH:

- » wydzielenie wyspecjalizowanych jednostek, których organizacja opiera się na zasadzie racjonalnego zróżnicowania z uwzględnieniem typu choroby i kliniczno-socjalnej charakterystyki pacjenta; ich celem jest stworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania osób niepełnosprawnych;
- » wprowadzenie innowacyjnych technologii w opiece pielęgniarskiej z wykorzystaniem technicznych środków rehabilitacji;

- » zintegrowane wykorzystanie technologii medycznej, społecznej i zawodowej w rehabilitacji osób niepełnosprawnych;
- » stworzenie przyjaznych – z punktu widzenia samopoczucia psychicznego podopiecznych – warunków, które wpływają na ich społeczną adaptację (wzrost komfortu warunków życia, stworzenie "domowej atmosfery", stworzenie warunków do aktywizacji możliwości wyrównawczych osób niepełnosprawnych i ich samorealizacji w różnych dziedzinach życia (twórczość, sport, praca, samodzielna egzystencja itp.);
- » wdrożenie profesjonalnego systemu pracy brygadowej.
Specjaliści Państwowego Ośrodka "Gorodecki Zakład Neuropsychiatryczny" opracowali i wdrożyli programy i metodologię w dziedzinie kompleksowej rehabilitacji medyczno-społecznej:
 1. Program adaptacji społecznej
 2. Program orientacji społeczno-środowiskowej
 3. Program „Terapia poprzez kreatywną autoekspresję”
 4. Program "Terapia estetyczna w warunkach ośrodka neuropsychiatrycznego”
 5. Program moralno-estetycznego rozwoju osób niepełnosprawnych i starszych w warunkach ośrodka neuropsychiatrycznego
 6. Program adaptacji społecznej osób niepełnosprawnych i starszych w ośrodku neuropsychiatrycznym
 7. Program "Letni wypoczynek zdrowotny podopiecznych"
 8. Metodologia określania potencjału rehabilitacji
 9. Metodologia określania aktywności społecznej
 10. Metodologia prowadzenia terapii zajęciowej w ośrodkach neuropsychiatrycznych
 11. Metodologia: "Turystyka adaptacyjna jako środek medyczno-społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych"

12. "Terapia poprzez gry w ośrodkach neuropsychiatrycznych"
13. Umiejętności komunikacyjne z elementami terapii artystycznej.

Należy zauważyć, że metody i formy kompleksowej rehabilitacji wykorzystywane przez specjalistów zatrudnionych w instytucji opieki wykazały wysoką skuteczność w prowadzeniu rehabilitacji medycznej i społecznej. Skuteczność działań rehabilitacyjnych jest oceniana na drodze corocznych medyczno-socjalnych badań, jakim poddawani są podopieczni według określonych kryteriów: dynamika stopnia zachorowalności, działalność społeczna, adaptacja społeczna, umiejętności i nawyki, praca, formy spędzania czasu wolnego, uczestnictwo w zajęciach sportowych itp. Analiza opiera się na podstawie wskaźników ilościowych i jakościowych.

Za konkretne wskaźniki efektywności działania ośrodków rehabilitacyjnych można uznać:

- » zmniejszenie zachorowalności i dekomensacji choroby w instytucji
- » częściowa integracja podopiecznych ośrodka:

- osoby zatrudnione na stałe w naszej instytucji, które w niej również mieszkają – 23,
- osoby zatrudnione w miejskich przedsiębiorstwach, ale mieszkające w Państwowym Ośrodku "Gorodecki Zakład Neuropsychiatryczny" – 23,
- osoby pracujące i mieszkające poza ośrodkiem – 2,
- » osiągnięcia sportowe podopiecznych ośrodka w różnych dyscyplinach sportowych (wyniki z roku 2010):
- » aktywny udział podopiecznych ośrodka w dziele "Wzmocnienie tradycji kulturowych swojej ojczyzny";
- » coroczny udział w regionalnym festiwalu "Braterstwo mistrzów narodu";
- » udział w wystawach sztuki dekoracyjno-użytkowej, które są organizowane w ramach święta miasta.

Podopieczni instytucji corocznie biorą również udział w regionalnych przeglądach twórczości amatorskiej osób niepełnosprawnych i konkursach rzemiosła dekoracyjno-użytkowego. ■

